

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 III.

Felolga szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint az udvarban hátul.

Az obstrukció s a tisztviselők.

Lafontainak van egy érdekes és tanuságos anekdotája az osztrigáról. Két ember talált egy osztrigát és összeveszett azon, hogy kinek van joga megenni a delikateszt. Miután nem tudtak megegyezni, fölkértek egy békebirót a vitás jogeset eldöntésére. A békebiró így ítelt: az osztrigát kinyitotta, lenyelte maga az állatot, a két héját pedig odanyújtotta a vitás feleknek.

Ez az adoma jutott eszünkbe ma, hogy a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot benyújtották a Házba. A kormány, a melynek százszor lett volna módja, alkalmá és ideje benyújtani a javaslatot épen ezt az időt választotta ki a benyújtásra, a mikor a katonai javaslatok vannak napirenden s ennek törvényerőre emelkedését az ellenzék nem engedheti meg. A tisztviselők itt a szegény osztriga szerepét játsszák. — Akárhogyan vesznek össze rajta a felek, az ő sorsa mindenképen az, hogy lenyelhessék. A kormány már egy párszor lenyelte a tisztviselők érdekeit. Most is azt teszi; de a két héjat kétszeresen odanyújtja részben a tisztviselőknek, részben az ellenzéknek. Egyék meg azt, ha tudják. Nem törődik vele, ha a tisztviselőknek is, az ellenzéknek is beletörik a foga.

De ez a játék a tisztviselők

érdekeivel sokkal frivolabb, sem-hogy az osztriga szerepét játszó tisztviselők föl ne lázadjanak.

A kormány ugyanis ezt az időpontot azért választotta a javaslat benyújtására, hogy a tisztviselők előtt rámutathasson a parlamenti ellenzékre, mondván: *ime, én benyújtottam a javaslatot: szeretlek benneteket, ti derék és jó tisztviselők, szívesen segítenék a bajotokon, de ott az ellenzék. Az obstruál a katonai javaslatok ellen és nem engedi, hogy a javaslatból törvény legyen.* — Atkozzátok az ellenzékét és hassatok oda, hogy az obstrukciót leszerelje, akkor azután, ha a kiegyezési javaslatokon is szerencsésen átestünk majd, föltéve, hogy az ellen nem csinál obstrukciót az ellenzék, rátérünk majd a tisztviselők fizetésrendezésére.

A kormány tehát, mossa a kezeit Pilátus gyanánt. Ő ártatlan, mint a ma született bárány. Ő szereti a maga tisztviselőit s akarja, hogy a tisztviselőség boldoguljon. Nem tehet róla, ha az ellenzék olyan kaján, hogy nem engedi a kormányt szóhoz jutni.

Igy játsza a kormány az ártatlant a tisztviselőkkel szemben. No nagyon is fölsülhet vele. A tisztviselők nagyon jól tudják, hogy ez csak játék.

Csak tessék a kormánynak egy napra levenni a napirendről a katonai javaslatokat. Ezek ellen az ellenzék nem fog obstrukciót

csinálni. Nem egy nap alatt, hanem két óra alatt letárgyalják ezt a javaslatot, sőt minden bizonynyal az ellenzék a kormánnyal fog szavazni.

Ugy értesülünk, hogy a beruházási kölesönre vonatkozó javaslatot is most akarja benyújtani a kormány. Népszerű javaslatokkal akarja lehetetlenné tenni az obstrukciót s a közönséget fel akarja bősíteni az ellenzék ellen, a miért nem engedi tárgyalatni a népszerű dolgokat.

Erre sincs más feleletünk, mint az előbbeni. Méltóztassék csak a kormánynak napirendre tűzni ezt is. Bizonyos lehet fölöle, hogy az ellenzék nem okoz nehézséget, hanem szintén néhány óra alatt le fogják tárgyalhatni a javaslatot. Csak ebben az esetben fog kitudódni, hogy jóakarattal uralkodik az ellenzék táborában. De ha az obstrukció leszereléséhez akarja a kormány felhasználni a tisztviselők és más körök érdekeit, ezzel csak azt bizonyítja, hogy halálos ellensége a saját tisztviselőinek.

Lelke rajta, ha a tisztviselőket is viszont a kormány halálos ellenségeivé teszi.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: Apponyi Albert gróf

Az elnökségnek több kisebb jelentőségű előterjesztése után beterjesztik az ítélkező zsüri jelentését Bauer összeférhetlensége ügyében.

— Nézd ezt a kis ládikát. Ez lesz a mi vagyónunk tárháza. Kitünő gondolatom támadt. Valahányszor megeskölök, ebbe a ládikába mindég beledobok egy hatost. Tíz év múlva felbontjuk a ládát s akkor nyugodtan nézhetünk a jövő elé. Meg lesz a gondtalan megélhetéshez a mi kis vagyónkánk. Csak arra figyelmeztetlek Hanka, hogy lelkiismeretesen kezeld a ládikát, a csókokért pedig mindég megköveteld tőlem a hatosokat.

— Ugy lesz Janó!

Azzal Hanka átvette a ládikát és a söntésben helyezte el. Janónak pedig, különösen eleinte nagyon sok pálinkát kellett kimérnie, hogy a ládikába mindég pontosan befizethesse az adót.

A tíz év végre is eltelt.

A ládika nehéz lett s férj és feleség boldogan gondoltak rá, hogy egy

ünnepi estén felbontsák s összeolvassák vagyónkájukat. A legközelebbi ünnep estéjén ez meg is történt. Janó nagy erőfeszítéssel felbontja a ládát s mikor kiüríti a tartalmát, alig tud hová lenni az álmélkodástól.

— Hanka! — kiált fel Janó.

— Mi lett Janó?

Ez a pénz meglep?

— Miért Janó?

— Mert valahányszor én téged megcsókoltalak, mindég csak egy hatost dobtam a ládába és itt mégis koronások, tallérok, sőt öt forintos bankó is van. Hát, hogy lehet ez?

— Nagyon egyszerűen Janó. Mások nem voltak olyan smuczigok mint te.

Drusza.

Vagyongyűjtés csókokkal.

Szerelmes volt a tót legény nagyon. Mi következhetett volna belőle más, mint házasság. Háborgó szívének nyugalmat adott azaz édes tudat, hogy feleségévé tehetette Hankát.

Szóval Janó és Hankából férj és feleség lettek. Janó szakított a tradíciókkal és nem járt többé a summásokkal, hanem koresmát nyitott. Még pedig milyen koresmát. Odajárt a falu minden embere. Lehet, hogy a bor, a pálinka, de az is lehet, hogy a szép Hanka vonzotta sűrűn a vendégeket.

Mikor a házasság életét és a koresmát annak rendje módja szerint megkezdtek, Janó elébe állott Hankának

— Szívem fele, szép Hankám, ide figyelj.

— Hallgatlak Janó.

Trubinyi János jegyző felolvassa a zsüri ítéletét, mely szerint 7 szavazattal 5 ellenében kimondatott, hogy az összeférhetetlenségi eset nem forog fenn.

Elnök: Tudomásul szolgál.

Lukács László pénzügyminiszter indokolással és mellékletekkel együtt benyújtja törvényjavaslatát a tisztviselők fizetésrendezéséről.

Gabányi Miklós: Ideje már!

Lukács László: Kéri a Házat, intézkedjék a javaslat kinyomatása és tárgyalásra kitűzése iránt. (Általános éljenzés.)

Elnök: A Ház intézkedni fog. Következik az interpellációs könyvek felolvasása.

Teleky Sándor gróf jegyző jelenti, hogy három interpelláció van bejegyezve, *Lengyel* Zoltáné, báró *Kaass* Ivoré iparügyről és *Barta* Odón a közös államadóságok konvertálásáról.

Rátkay László a napirendhez és a házszabályokhoz kér szót. A *Barta* Odón interpellációjának megtartását egy órára kéri kitűzni, hogy a miniszterelnök válaszolhasson rá.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a *Barta* interpellációjára válaszolni fog, de annak kitűzését két órára kéri. (Helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: Kijelenti, hogy a Ház beleenyugszik a miniszterelnök indítványába. Következik a napirend.

az ujonczjavaslatok

folymatolagos tárgyalása.

Veress József: Bántja az, hogy a kormánypárt inkább a hallgatásból, mint a vitából veszi ki a részét és gúnyos mosolyal kíséri az ellenzék hazafias felszólalásait.

Gabányi Miklós: Elég baj az!

Veress József: Pedig jobb lesz ez a nyílt beszéd, mint Bécs simogatása, hízelkedése, amely *Mária Theresia* alatt érte el tetőpontját, mert ezzel mindig betudták fenni a magyart.

Felkiáltások a szélsőbalról: Sajnos, ugy van!

Veress József: E javaslat valóságos tetemrehívás. Ezért összes jobbainknak ellene kell sorakoznia. Aki ezt nem teszi, a szék ellen van. (Ugy van! a szélsőbalon.) A nemzeti párt állásfoglalása valóságos árulás az országgal szemben. (Ugy van! a szélsőbalon. Ellentmondások a jobboldalon.)

Veress József: Árulás, mert nem tartják meg azt, amit a választóknak ígértek. Az nem melegség, hogy a kormánypárt a saját személyük részére nem esikartak ki semmit. Hiszen senki sem kételkedett a nemzeti párt tagjainak önzetlenségében, de mégis fűresa, hogy kényre-kedvre adták meg magukat. Nem kaptak semmit, de föladtak mindent. Az önzetlenség ez esetben élehetlenség volt.

Hentaller Lajos: Politikai lefejezés.

Veress József: Azt mondja a volt nemzeti párt, hogy csak egy évre szavazzák meg a javaslatot? Ki nyújt erre nézve garanciát? (Ugy van! a szélsőbalon.)

Fejérváry Géza báró: Hát a sok határozati javaslat!

Veress József: Azok a nemzet óhaját foglalták magukban.

Gál Sándor: Majd a miniszter nyújt be jobbakat.

Endrey Gyula: Vonja vissza a javaslatokat.

Veress József: Nem tudja, ki vét jobban a javaslatok ellen, aki benyújtotta, vagy az ellenzék, aki küzd ellene. A parlamentnek most más dolgokkal, költ-égetéssel, fizetésrendezéssel, kiegye-

zéssel kellene foglalkozni s mégis a katonai követeléseket adják előbük tárgyalni.

Fejérváry Géza báró: Ez is fontos!

Veress József: Az a szellem, mely a hadseregben uralkodik, a legveszedelmesebb. Kész vereség a hadsereg nemzeti szellem nélkül. Nem is szabadna uniformisban menni katonaképviselőknak a király elé, mert ők a polgárságot képviselik.

Pozsgay Miklós: És milyen büszkén hordják!

Fejérváry Géza báró: Hordhatják is büszkén!

Veress József: Az udvari ebéden vagy bálon is a polgárságot kellene képviselni.

Fejérváry Géza báró: Nem áll!

Gabányi Miklós: De nagyon is áll!

Elnök: (Csenget.) Ne tessék a szónokot zavarni. (Nagy zaj az ellenzéken.)

Kecskeméthy Ferencz: A miniszter beszélj közbe mindíg.

Hentaller Lajos: Tessék a minisztert rendreutasítani.

Elnök: Nem fogad el semmi utasítást.

Lengyel Zoltán: Operettet játszik velünk a miniszter. (Zaj a szélsőbalon.)

Kecskeméthy Ferencz: Ugy viselkedik, mint egy bepálinkázott kocsi. (Viharos zaj a szélsőbalon, ellentmondások jobbról. Elnök csenget.)

Veress József: A javaslatot nem fogadja el. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Hanem határozati javaslatot nyújt be.

Gróf Wilezek Frigyes: A párt nevében nem fogadja el a javaslatokat. Véleménye az, hogy a nemzet nem bírja el a javaslatok által rárótt áldozatokat. A kérdésnek ezt a részét se *Andrássy*, se *Hieronymi* nem tették vizsgálódás tárgyává s így bátran ellehet mondani, hogy: hallgatás, beismerés. Igaz az, amit a miniszter mondott, hogy a javaslatok nem teszik tönkre az országot, ámde tény, hogy az országot közelebb viszik a végromláshoz.

Fejérváry Géza báró: Az adók egy fillérrel sem emelkednek.

Wilezek Frigyes gróf: Ha így volna is, bár kételkedik benne, ez csak azt jelentené, hogy más szükségleteinket nem elégítik ki.

Kaas Ivor báró: A tisztviselőktől vonjuk el!

Wilezek Frigyes gróf: Ezután azt fejtegeti, hogy *Fejérváry* minő engedelmenyeket tett s arra a konklúzióra jut, hogy azok nem is engedelmenyek, hanem jogos követelések. (Eljenzés a néppárt.) A javaslatokat nem fogadja el. (Zajos helyeslés a balon és szélsőbalon.)

Elnök: Az ülést tíz perczre felfüggeszti.

Szünet.

Szünet után

Tallán Béla elnököl. Az ülést megnyitja.

Jékay Zsigmond: A javaslatok ellen szól. Csodálatos egy ország ez, — ugyanond — ahol a nemzetnek két-féle katonaságot kell fentartani. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Lengyel Zoltán: Hyet nem lehet találni sehoh.

Jékay Zsigmond: A közös hadseregnek és a honvédségnek mostani szellemét illetőleg semmit meg nem szavaz. (Helyeslés.)

Az állami tisztviselők fizetésrendezése.

— Távirati tudósítás. —

— február 15.

Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésén benyújtotta az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek újabb szabályozásáról szóló törvényjavaslatát.

A javaslat a fizetési osztályokba tartozó állami tisztviselők fizetését és lakáspénzét így szabályozza:

Fizetési osztály	Fiz. fok.	Fizetés koronákban	Lakpénz koronákban			
			I.	II.	III.	IV.
						polg. lakpénzosztályba sorozott állomáshelyek
I.	—	40,000	—	—	—	—
II.	—	24,000	4000	—	—	—
III.	—	16,000	3500	—	—	—
IV.	—	14,000	3000	2100	—	—
V.	1	12,000	2000	1400	1200	—
	2	10,000	—	—	—	—
VI.	1	8000	—	—	—	—
	2	7200	1600	1120	960	800
	3	6400	—	—	—	—
VII.	1	6000	—	—	—	—
	2	6400	1200	840	720	600
VIII.	1	4800	—	—	—	—
	2	4000	1000	700	700	500
	3	3600	—	—	—	—
IX.	1	3200	—	—	—	—
	2	2900	800	560	480	400
X.	1	2600	—	—	—	—
	2	2400	700	490	420	350
	3	2000	—	—	—	—
XI.	1	1800	—	—	—	—
	2	1600	600	420	360	300
	3	1400	—	—	—	—

A mi az előléptetést illető, ugy intézkedik a törvény.

Az egyes fizetési osztályokba kinevezés útján jut az állami tisztviselő. A kinevezés, a 4. §-ban szabályozott esetektől eltekintve, csakis az illető fizetési osztály legalsó fizetési fokozatába való sorozással történhetik. Az egyes fizetési osztályok magasabb fizetési fokozataiba a XI., X. és IX. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők az ugyanabban a fizetési osztályban eltöltött négy-négy, a VIII—V. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők az ugyanabban a fizetési osztályban eltöltött öt-öt szolgálati év után lépnek elő.

A XI., X. és IX. fizetési osztályokba tartozó állami tisztviselőknél egy és ugyanabban a fizetési osztályban eltöltött 16 szolgálati év után 200 korona és ugyanily husz szolgálati év után további 200 korona korpótlékre van igényük.

Ez a korpótlék mindenben a fizetés természetével bir és magasabb fizetési osztályba tartozó állásra való kiegyezés esetén a fizetési többlet erejéig beszüntetendő.

A javaslat továbbá külön intézkedések a fizetési osztályba nem tartozó állami tisztviselők illetményéről így a tanárokról, tanítókról és kezelőkről is. Ez utóbbiak fizetése öt fokozatban évi 1000, 1100, 1200, 1300 és 1400 koronával állapítatik meg és lakpénzre is van igényük. A kezelők kinevezése csakis a legalsó fizetési fokozatba való sorozással történhetik.

Egyház és iskola.

Irodalmi Társulat ülése. A Magyar Irodalmi Társulat tegnap este rendes felolvasó ülést tartott, ezen tárgyszorozattal: *Gachal* János th. szavalt,

Kövér Árpád th. felolvasott, Peley József th. szavalt, Erdélyi András felolvasott, Dobra Jenő jh. szavalt, Abraham Ernő jh. felolvasott. Az egyes programszámokat zajos tetszés kísérte a hallgatóság részéről.

Az elemi iskolák rendezése. Az elemi iskolák rendezésére kiküldött egyes bizottságok közül az első az ev. ref. bizottság tegnap délután ülésezett először a városháza nagytermében. Az ülésen Kovács József polgármester elnököl. Az értekezlet először is kinyilatkoztatta, hogy tárgyalásait egyelőre nem viszi a nyilvánosság elé. Az ülés lefolyásáról tehát tudósítást nem irhattunk.

A protestántizmus és a nők. Csikos Lajos főiskolai tanár ily czímen felolvasást tartott a február 1-én rendezett protestáns-estélyen. Az élvezetes, magas színvonalu estét már volt alkalmunk méltatni. Most csak annyit írunk meg, hogy a felolvasás füzetalakban, nyomtatásban is megjelent és husz fillért a szerzőnél és bármelyik könyvesboltban kapható.

HIREK.

× **Az uralkodóház gyászja.** (Éjjeli express tudósítás.) Az uralkodóháznak ismét gyászja van. Mint ugyanis Bécsből táviratozzák, Erzsébet főhercegnő ma reggel meghalt. Az elhunyt főhercegnő teljes nevén Erzsébet Francziska Mária, József nádor leánya volt. Született 1831. január 17-én Budán. Első férje Ferdinánd Károly Viktor estei főherceg, második férje pedig Károly Ferdinánd főherceg volt, a ki az 1877-ik évben halt meg. Az elhunyt főhercegnő után három gyermeke maradt, ugymint Frigyes főherceg, Mária Krisztina spanyol régens királyné és Károly István főherceg. Erzsébet főhercegnő mintegy 10 nappal ezelőtt megbetegedett és tegnap állapota oly veszélyesre fordult, hogy leányát, a spanyol királynét táviratilag hívták a beteg ágyához. A haláleset következtében — mint értesülünk — a király hétfőn, e hó 16-án nem ad kihallgatást.

× **Nagy tűz Rákos-Csabán.** (Éjjeli express tudósítás.) Az éjjel Budapesten az a hír volt elterjedve, hogy egész Rákos-Csaba lángokban áll. A hír szerencsére tuloztnak bizonyult és mindössze csak három ház égett le a melléképületekkel együtt. A tűz Mihály András bíró udvarán támadt éjjel féltizenkét órakor. Egy szalmakazal gyuladt ki és a tűz csakhamar átesapott a lakóházra és a melléképületekre is. A bíró hozzátartozóit, akik mélyen aludtak, csak nagy nehezen lehetett az égő házból kimenteni. A ház az összes butorokkal, valamint az istálló a benlevő jószággal együtt a lángok martaléka lett. A tűz a nagy szélvészben átesapott a Fadrizky testvérek két házára is, melyek szintén teljesen leégtek. A tüzet a rákos-csabai és rákoskereszturi tűzoltók oltották el, akik igazán derakasan dolgoztak. A kár nem igen nagy. A leégett házak különben biztosítva voltak. A tűz nagy riadalmat okozott a községben. Minthogy a veszély a szeles idő miatt igen nagy volt, úgy, hogy a harangokat is félreverték.

MULATSÁGOK.

Máv. altiszti-kör táncestélye.

Az új indóház impozáns épületében rendezte táncestélyét a Máv. altisztikör, mely minden ízében kitünően sikerült. Már a kora esteli órákban kezdett gyü-

lekezni a közönség. Lányok, fiatal asszonyok és mamák, mintegy eleven koszoru vették körül az izléses helyiséget s elragadó látványt nyújtottak színes ruhákban. A tánc kilencz órakor vette kezdetét és a Kiss Béla zenekarának hangjai mellett folyt végig.

A bálon számosan megjelentek a tisztikar közül is élükön, Tolnay Kornél üzletvezető, Szigemeth Károly főfelügyelő és Csataj Gyula felügyelővel. Kevéssel 10 óra előtt Kovács József polgármester is megjelent, aki Vecsey Imre főjegyző kíséretében jött.

A megjelent hölgyek névsora ez:

Asszonyok: Özv. Andirkó Mihályné, Bereczki Jánosné, Balajti Elekné, Bihari Istvánné, Dávid Istvánné, Dezső Zoltánné, Éles Albertné, özv. Ecsedi Jánosné, Faragó Sándorné, Furman Gézánné, Fény Imréné, Horoknay Lajosné, Hann Dezsőné, Juhász Gáborné, Horváth Lászlóné (Técső), Horváth Kálmánné, Kemecey Ferenczné, Kovács Ferenczné, Lenkel Péterné, Madar Károlyné, Megyeri Dánielné, Juhász Józsefné, özv. Nagy Ferenczné, Nagy Imréné, Orosz Mihályné, Pócsi Imréné, Pál Lajosné, Püspök Sándorné, Papp Lajosné, Rácz Lajosné, Szemerédi Ferenczné, Szücs Istvánné, Szabó Istvánné, Szénégető Pálné, Sallay Sándorné, Albrecht Józsefné, Csató Sándorné, Hancz Miklósné, Tóth Mihályné, Várad Józsefné, Veszeli Antalné, Zöld Istvánné, Molnár Makóné, Takács Károlyné, Szénásy Gáborné, Gombacsok Pálné, Szabó Andrásné, Szatay Lászlóné, Györy Sándorné, Süveg Sándorné, Nyiri Dezsőné, Sós Mihályné, Tasy Károlyné, özv. Brogner Adolfné, Rodhandesz Gáborné, Boross Józsefné, Rónai Jánosné, Kelemen Istvánné, Farkas Gyuláné (Nyir-Bátor.)

Leányok: Furman Etelka, Éles Anna, Andirkó Erzsike és Mariska, Pál Gizike, Bihari Esztike és Mariska, Rácz Gizike és Margitka, Csató Gizella, Tóth Margitka, Szabó Esztike, Stanta Ida, Szemerédi Mariska, Szatai Margit, Szabó Juliska, Szénégető Mariska, Szabó Anna, Tóth Margitka, Pál Esztike, Zöld Róza, Román Margitka, Várad Ilonka és Teréz, Sallay Zsuzsika, Rónai Margitka, Szabó Juliska, Gombacsok Erzsike, Soós Juliska, Liskay Klára, Pragner Margit, Boross Gizella, Faragó Emma, Gáspár Ilonka (Budapest), Gömöri Erzsike, Koroknay Rózsika és Piroška, Hinczky Tonesika (Técső), Juhász Erzsike, Korpási Erzsike, Kövesi Erzsike és Mariska, Klein Irén (N.-Léta), Miskolezi Mariska, Magléczia Mariska (Havragh), Mogyorósi Margit, Nyilas Juliska, Nagy Esztike és Ilonka, Nyiri Gizella, Orosz Ilonka és Etelka, Pócsi Juliska és Mariska, Püspök Mariska, Papp Juliska, Pesti Mariska.

Postások bálja.

— február 14.

A debreczeni posta- és távirda altisztek és szolgálók kitünően sikerült táncmulatságot rendeztek tegnap este a Korona disztermében. A derék postások, a kik ugyszólván legderékabb munkásai a köznek, vidám jókedvvel tartották meg tegnap esti táncestélyüket. A rendezőség plüssbe kötött, diszes tánczrenddel lepte meg a hölgyeket. A tánczrend Antalffy Ferencz művészetét dicséri. A szép hölgyek zsufolásig megtöltötték a táncztermet. A zenét Kiss Béla zenekara szolgáltatta. Jelen voltak a bálon:

Asszonyok: Vecsei Sándorné, Major Gáborné, Vincze Bálintné, Loós Andrásné, Csepregi Andrásné, Lovász Lajosné, Oláh Jánosné, Kaszás Dánielné, Orgován Jánosné,

Csuka Sándorné, Kovács Ferenczné, Zombor Istvánné, Nagy Lajosné, Merzsák Gyuláné, Kirvai Lászlóné, Koharecki Pálné, Takács Józsefné, özv. Nagy Imréné, Boros Györgyné, Sallai Jánosné, ilj. Nagy Imréné, Sárándi Bálintné, Tóth Andrásné, Sipos Andrásné, Tütös Józsefné, Harsányi Istvánné, özv. Tar Józsefné, Frózs Lajosné, Ori Istvánné, Nagy Istvánné, Krón Józsefné, Nagy Imréné, özv. Dalmi Józsefné, Tar Mihályné, Szabó Bálintné, Burai Andrásné, Tóth Istvánné, Nagy Péterné, Kiss Bálintné, özv. Balázs Istvánné, Balogh Miklósné, Bagosi Pálné, Bujdosó Istvánné, Kákes Mihályné, Beregszászi Ferenczné, Szücs Istvánné, Szilágyi Mihályné, Balogh Györgyné, Frone Adolfné, Balla Józsefné, Keller Károlyné, Kovács Péterné, Nagy Péterné, Süveges Andrásné, Jonáczi Edéné, Kovács Istvánné, Kürti Józsefné, Kovács Józsefné, Papp Jánosné, Tóth Ferenczné, Erdei Péterné, Horváth Ferenczné, Hevesi Pálné, Kovács Endréné, Osváth Jánosné, Türkös Józsefné, Nagy Ferenczné, Zöld Istvánné, Nagy Andrásné, Szabó Istvánné, Nagy Péterné, Ladányi Istvánné, Lengyel Jánosné.

Leányok: Kirvai Teréz, Német Esztike, Merzsák Ilona, Boros Esztike, Sárándi Juliska, Zombor Esztike, Zombor Mariska, Csuka Esztike, Balló Esztike, Harsányi Erzsike, Lovász Juliska, Oláh Sárka, Tanka Esztike, Nagy Zsuzsika, Király Zsuzsika, Szatmári Juliska, Sipos Erzsike, Sós Zsuzsika, Csepregi Juliska, Tahy Annuska (Nagyvárad), Vincze Rózsika, Főríz Erzsike, Toma Mariska, Kovács Erzsike, Kovács Juliska, Boros Mariska, Takács Mariska, Dácskai Zsuzsika, Menrátt Katicza, Tütös Mariska, Frózs Juliska, Ori Juliska, Burai Juliska, Dalmi Juliska, Vecsei Juliska, Gáll Rózsika, Gáll Mariska, Burai Erzsike, Pócsi Piroška, Tóvizi Anna, Balázs Róza, Moskovszki Rózsika, Balogh Juliska, Boeckó Mariska, Beregszászi Zsuzsika, Szücs Zsuzsika, Szilágyi Esztike, Balogh Juliska, Cseke Mariska, Cseke Juliska, Kürti Esztike, Nagy Esztike, Kovács Zsuzsika, Krémer Margit, Faragó Eszter, Szücs Amália, Kiss Margit, Szabó Eszter, Kovács Zsuzsika, Nagy Róza, Krámer Annuska, Barkó Mariska.

Protestáns estély. A Hittanszaki Önképző Társulat által 1903 márczius hó 1-én, délután 5 órakor a főiskola disztermében rendezendő ötödik protestáns estélyre a belépő jegyek elfogytak. Harsányi Pál elnök.

Az iparos-íjűség önképző egyeténének ma, vasárnap este tartandó táncestélyére meglepetésül remek tánczrendek készültek, mely tisztán helyi gyártmány; az iparos íjűség itt is megmutatja, hogy szép és izléses tárgyakért nem kell külföldre menni.

Szabó Miklós álarczosbálja.

Debreczen egyik népszerű táncztanítója, Szabó Miklós farsang utolsó vasárnapján, február 22-én jelmezes és álarczosbált rendez a Margit-fürdő disztermében. A bál tánczestélylyel lesz egybekötve. Belépti-díj 1 korona. A különféle szempontból legsikerültebb maszkok tulajdonosai közt hat díjat osztanak ki. Lesz zónaposta is. A farsangot Szentesi N. ur bucsuztatja el. A zenét Berki Lajos és Kiss zenekara szolgáltatja.

A depr. vas- és fémmunkások

e héten is tartottak értekezletet, a melyen a márczius elején tartandó táncmulatságra az előkészületet megtették. A rendezőség élén Almási Lajos és Erdei Bálint elnök állanak. Ez a mulatság az első azok között, a melyet Debreczenben a vas- és fémmunkások tartanak. Felkérjük a tagokat, hogy ma délután a Timár-társulat áruessarnokában levő Szarvas-féle vendéglőben minnél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az Elnökség.

Le volt foglalva e hely a t. közönségnek, hogy megtudja az idény legnagyobb újdonságát. Naponta érkeznek nagymennyiségben tavaszi és nyári áruk, legújabb női felöltők. Meg van tiltva árat kiírni olyan olcsó.

Asztalos József áruháza

— Debreczen, Kossuth-utca. —

SZÍNHÁZ.

San-Toy. Sidney Jones esodaszép muzsikája tegnap este is nagy közönséget vonzott a színházba. A csinkaesongi kinezer leánya romantikus története és szerény Makai gyönyörű versei ugyan kinek nem szereznek élvezetet. A tegnapi előadásról csak jót írhatunk. Aldor Juliska a cím szerepet játszotta, sok elevenességgel. Énekszámai közül legjobban tetszett a szerelmi abc dala. Felhő Rózi beteg, orvosai tanácsa ellenére énekelt és táncolt. A közönség természetesen nem szerzett tudomást erről, mert Felhőben, ha beteg is, van annyi temperamentum, hogy teljesen meghódítsa hallgatóit. Tegnapi sikerére jellemző, hogy nyílt színen tíz perczig tapsolták. Krémerné is jeleskedett, egyik dalát meg is kellett újránnia. Sebestyén kitűnően karrikizta a kínaiak szerelmes esádját. Az összes Havasi Szidi, Krémer, a kitűnő komikus és Szilágyi egészítették ki, teljes hatással. A diszletek és jelmezek káprázatos fénye mindenkit meglepett. (g. z.)

Makó Lajos szerződtetése. Makó Lajos igazgató, a mint értélülünk siheder színészül szerződteti Iványi Antalt, a Magyar Színház volt tagját, a ki több éven át a kolozsvári Nemzeti színháznak is tagja volt. Szerződtetni fog ezenkívül a távozó Aldor Juliska helyett népszimű énekesnőt és ezenkívül egy alt énekesnőt. A többi szerződtetésekre vonatkozólag a színházi igazgató még nem intézkedett.

A hét műsora. Hétfő: „Denise” (Menszáros Margittal.) Kedd: „Kénytelen Házaság”. „Parasztbecsület.” Szerda: „Denevér.” Csütörtök: „Manna Vanna.” Péntek: „Czifra nyomoruság.” Szombat: „Képzelt beteg.” Vasárnap: d. u. „Bánkbán”; este: „Nőemancipáció.”

UJDONSÁGOK.

A háziezred mozgósítása.

Debreczen, febr. 15.

Pár hét óta állandóan háborus hírek foglalkoztatják Európát. Törökország megkezdte a mozgósítást és eléggé nem ellenőrizhető hírek szerint — melyeket, hol megezáfolnak, hol megerősítenek — Oroszország is mozgósítási parancsot kapott. A háborus hullámok ugyilátszik elcsaptak monarchiánkba is, a mit bizonyít az, hogy a közös hadsereg több esapata s ezek közt a 7-ik hadtest, melyhez a debreczeni 39-ik gyalogezred is tartozik, megkapta a parancsot a fegyveres készülődésre.

Fontos rendelet érkezett a máv. üzletvezetőséghez is a hadügyminisztertől, a ki a honvédelmi miniszterium szokásos utján jelentést kér arról, hogy hány használatra alkalmas gőzmozdony van ezidő szerint az üzletvezetőség területén, azután hány ugyanilyen személyszállító és hány teherkocsi? Jelentést kér továbbá a hadügyminiszter arról is, hogy mekkora a gőzmozdonyok teherhúzó képessége? A legérdekesebb kérdés azonban az, hogy az üzletvezetőség a területén szétszórt mozdonyokat és kocsikat hány óra alatt tudja az üzletvezetőség egyes központjaira összegyűjteni.

Megbízható katonai forrásokból vett értesülés alapján jelentjük különben, hogy a 7-ik hadtest területén is, a melyhez adéglő nagytermében.

debreczeni hadosztály tartozik, megtették a mozgósítási intézkedéseket.

Az új mozgósítási tervzet értelmében a 7-ik hadtest a Balkán és Oroszország területére van mozgósítva s első sorban áll az előállható háboru esetén a harc vonalába. E mozgósítási tervzetet hajtja végre a bizalmas rendelet, mely az összes 7-ik hadtesthez tartozó ezredek parancsnokságához érkezett.

* Vasárnapi istentiszteletek.

Ma, vasárnap az ev. ref. templomokban a következők tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Harsányi Pál főgimn. s. tanár. Kistemplomban Szabó Bertalan püspöki segédlelkész, kit ez alkalommal a jákó-hódosi ref. eklézsia küldött-sége is meghallgat. Kossuth-utcai templomban Jánosi Zoltán lelkész. Ispotály-templomban K. Tóth Kálmán lelkész. Csapó kerti imaházban Kovács János népiskolai felügyelő. Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. — A rom. kath. templomban: Ma, Vasárnap d. e 6 ó. misét mond Nyári Ignác. 7 ó. misézik Eberhart tanár. 8 ó. szt. mise a főgimnázium részére 9 órakor ünnepélyes nagymisét tart dr. Volafka Nándor v. püspök, plébános Brösztel Lajos mely után Pák Emil szt. beszédet mond, háromnegyed 11 órakor szt. misét mond Molnár K. Dezső h. igazgató, melyen a Svetits-zárda növendékei s az elemi iskolák vesznek részt, fél 12 órakor misézik Pák Emil. Délután: Fél 3 órakor keresztény tanítás Három órakor Lytánia, mely utána rózsafüzér lesz. 5 órakor szent József társulatának hónapos ájtatosságát tartja Brösztel Lajos szt. beszéd és lytánia. — Az ágost. hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Máté Károly segédlelkész végzi.

* **Magánmérnöki iroda.** Kovács Sándor mérnök Debreczenben, szülővárosában magánmérnöki irodát nyitott a József kir. herceg-utca 13. szám alatt. Ilyen iroda még nem volt Debreczenben s Kovács Sándor ezen a téren uttörő. Különbö pedig gazdag prakszisa hivatkozhatik mert hét év óta állandóan nagyobb szabású építkezéseknél működött. Irodáját az érdekeltek figyelmébe ajánljuk.

* **Bankett debreczeni tanárok tiszteletére.** A debreczeni gazdasági tanintézet tanárai — mint tegnap megtartottuk — Kerpely Kálmán igazgató vezetése mellett Nagyváradra érkeztek, hol gazdasági szakelőadásokat tartanak. Az esti gyorsvonatnál a biharmegyei gazdasági egyesület vendégei fogadták a debreczeni tanárokat, akiknek tiszteletére tegnap este bankett volt a Karner-vendéglőben.

* **A debreczeni székely társaság választmánya** 1903 február hó 15-ik napján — ma — délelőtt 11 órakor a Jogász- és tisztviselői-kör helyiségében rendes gyűlést tart. Tárgyai: az alakuló közgyűlés elő terjesztendő választmányi jelentés és a Székely Bazár rendező bizottságának jelentése. A választmány tagjai ezuton is tisztelettel meghívattak.

* **Katonai felülvizsgálat.** E hónap 17-én, Rásó Gyula alispán elnöklésével katonai felülvizsgálat lesz a Korona-vendéglő nagytermében.

* **Hírek az ipartestületről.** Az ácsok, akiknek részére lakatos szaktársaik egy helyet engedtek át az előjáróságban, hétfőn tartanak rendes tagjelölő-gyűlést. — Az ipartestület elnöke és jegyzője Nagybányáról tegnap hazaérkeztek. — Az évi jelentéseket iparosaink legkésőbb esütörtökig vehetik át az ipartestület helyiségeiben.

* **Debreczen menyasszonyai és vőlegényei.** Lapunkban legutóbb közölt kimutatás óta jegyet váltottak a következők: Rózsa Bálint ev. ref. kisbirtokos Bónizs Juliánával ev. ref.; Keeskés József ev. ref. kisbirtokos Némethi Máriával ev. ref.; Schmied János r. kath. fodrász Laboda Johannával g. kath.; Zong János ev. ref. máv. vonatkiszérő Faragó Juliánával ev. ref.; Jóna István ev. ref. kisbirtokos Rácz Rózával ev. ref.; Kalapács Gáspár r. kath. szabósegéd Horváth Juliánával ev. ref.; Juhász János r. kath. napszámos Tulipán Zsuzsánával ev. ref.; Hatvani István ev. ref. kisbirtokos Vértesi Juliánával ev. ref.; Nemes Ferencz ev. ref. kisbirtokos Balogh Erzsébettel ev. ref.; Hámzély Lajos r. kath. borbély Asztalos Juliánával g. kath.; Klein Leopold izr. főpinczér Weisz Malvinnal izr.; Kiss Gábor ev. ref. sertéskereskedő Kovács Juliánával ev. ref.; Szücs Pál ev. ref. kisbirtokos Ványi Erzsébettel ev. ref.; Kovács Sándor ev. ref. kovácssegéd Kovács Eszterrel ev. ref.; Varga Imre ev. ref. bolti szolga Pécz Juliánával r. kath. és Kirvay János g. kath. tisztilegény Körtvöllyessy Johannával ev. ref.

* **Iparváltások és megszüntetések.** A múlt hét folyamán Debreczenben a következők váltottak iparendelőt: Sipos Eszter kalapos, Papler Pál hentes, Marozsán Péter cipész, Braun Mihály és Kereskényi István fodrászok, Friedmann József bádogos, Bozsik Székula ezukorkakészítő. Beszüntették iparukat: Szabó István szobafestő, Velkovics Kristóf asztalos, Sipos András eszmadia, Tisza József ács, Popper Jakab cipész. Az iparosok száma tehát az elmúlt héten egygyel szaporodott.

* **A házbéradó ügye.** A házbéradó ügyének megvizsgálására kiküldött bizottság most végzi nehéz munkájának utolsó részét, az összeírás eredményének feldolgozását. Ez a munka még néhány napot igénybe fog venni, aztán nyilvánosságra kerül az eredmény. Ma úgy áll a dolog, hogy 6-800 nem bérelt lakrészirt össze a bizottság. És ha a gazdasági munkás és eseléd lakásokat nem bérelt részeknek veszi a pénzügyminiszter úgy Debreczennek nincs mit tartani a házbéradótól.

* **A debreczeni famunkások** alapító ünnepélye alkalmából felülfizettek a következők: Kőműves-szakegylet 10 korona, Rosenberg Simon és N. K. J. 5-5 korona, Kéllér Ede, Enyei Sándor, Csizsár Sándor, Köllér Lajos, Ohm Emil 4-4 korona, Tóth Ferencz, N. N., Frank Rezső 3-3 korona, Schaff János, Tüsch János, Swartz Árpád, Krausz Vilmos. özv. Onofri Józsefné, M. M., Böhm Ferencz, N. N., Sikolya Rózsika, Fekete László 2-2 korona, Koosis János 2 kor. 20 fillér, Fischer Béla 1 kor. 40 fillér, Havriéska Demeter, Fischer Béla és Boronyász János 1-1 korona, Balogh István és Darvas Sándor 80-80 fillér. A felülfizetéseért hálás köszönetet mond a bizottság.

* **Járvány a Csonka-utcai elemi iskolában.** A Csonka-utcai elemi iskolát Kovács József polgármester a tisztifőorvos jelentése alapján bezáratta, mint-hogy a növendékek között két nap alatt tíz vörheny eset fordult elő. A megnyitás napjáról a polgármester később fog intézkedni.

* **Leforrázott asszonyok.** Kálmánézi Sándorné esze-nagymajori lakos egy konyhán él Nagy Bálintnéval és ennek unokájával, Nagy Zsuzsánnával. Az asszonyok valami konyhaüggyen összerpereltek s Nagyné bicskát rántva támadt Kálmánézinéra. Ez ijedtében, mert más védőeszköz nem volt kéznél, felkapta a forró vízzel telt fazekat és annak tartalmát Nagynéra és unokájára öntötte. Az özvegyasszony arcán és karjain, a leány mellén és hátán szenvedtek súlyos sérüléseket, melyek egy hónapnál hosszabb idő alatt gyógyulnak. A csendőrök feljelentették Kálmánézinét a kir. ügyészségnél.

* **Szerencsétlenség a kefégyárban.** Súlyos szerencsétlenség történt tegnap a Falk-féle kefégyárban. Egy Harangozó Sándor nevű 19 éves munkás, aki a gyalupad mellett dolgozott, véletlenül az éles gyaluval elvágta balkeze- nek három ujját. A szerencsétlenül járt munkást első segélyben a gyár alkalmazottai részesítették, akik a sérült kezét bekötözték. Állapota azonban később annyira rosszabbodott, hogy be kellett szállítani a kórházba, ahol Hutiray doktor vette kezelés alá. Harangozó Sándor balkeze fejét valószínűleg amputálni kell.

* **Magyar név.** Grósz Károly debreczeni lakos, házaló, belügyminiszteri engedéllyel Nagy-ra magyarosította nevét.

* **Halálozás.** A következő gyászjelentést tettük: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó leányunknak, testvérünknek Nagy Erzsikének folyó hó 13-án, délután 5 órakor, életének 17-ik évében, 3 heti súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 15-én, délután 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a József kir. herezeg-utca 51-ik számú házunktól, a nagytemplomban tartandó gyászima után, a Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtelére rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1903 február 14-én. Bánatos szülei: Polg. Nagy Sándor és neje Gombos Zsuzsánna; testvérei: Mariska, Zsuzsika, Sándor, István, Róza és Károly, valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer M. temetkezési intézete rendezi.

* **Még egy orgazda.** Egy újabb orgazdát leplezett le tegnap a rendőrség a Kontsek Kornél kereskedő kárára elkövetett lopásból kifolyólag. A tettesek egyike Körösi Lajos tanuló hosszas faggatásra megvallotta, hogy Fehér Józsefnének is adott át három vég vásznat. — Fehér Józsefné, hasonlólag Ladányihoz, eleinte tagadta, de a lakásán tartott házkutatás alkalmával több olyan fehérneműre akadtak, melyeknek anyaga Kontsek Kornél üzletéből való. A messze árgazó bűnygyben a rendőrség tegnap befejezte a vizsgálatot és az ügyiratokat áttette az ügyészséghez. Kontsek Kornél kárára meghaladja a kétszáz koronát.

* **Lótenyésztési értekezlet Debreczenben.** Az O. M. G. E. lótenyésztési bizottsága Andrássy Tivadar gróf elnöksége alatt tegnap ülést tartott, mely hosszasan foglalkozott a lótenyésztési kerületek létesítésére vonatkozó miniszteri leirattal. A leirat szerint négy mentelep- paransnokság területén szűkebb értekezletet tart a földmivelésügyi kormány. Az O. M. G. E. melegen fogadta ez eszmét. A második értekezlet Debreczenben lesz, február 26-án. Ez értekezleten az O. M. G. Egyesületet Liphay Béla és gróf Szapáry György fogják képviselni.

* **Eltűnt gyermekholttest.** Különös leletre akadt tegnapelőtt délután Váradai Mária takarítónő. A dohánygyár egyik félreeső helyét tisztogatta, mikor észrevette, hogy a levezetőcsőben egy fejletlen gyermek holttest van. Szörnyű leletéről azonnal hírt adott a gyár igazgatójának, aki viszont telefonon tett jelentést a rendőrségnek. A helyszínén Szücs Lajos rendőrbiztos jelent meg, de már nem akadt dolga, mivel a gyár igazgatósága kivételte a holttestet és a kórházba vitette. A megindított nyomozás során a gyanú H. F. dohánygyári munkásleány ellen irányul, — aki azóta betegen fekszik odahaza a lakásán. — Az esetről értesítették a királyi ügyészséget, mely intézkedett a hulla felboncoltatása iránt. A kórházban megjelent orvosok azonban a *ládában lévő csomagban nem találták meg a gyermek hulláját.* Az ügyészség a nem várt felfedezés után sürgősen utasította a rendőrséget a hulla előkerítésére.

* **Csendőri hírek.** Tegnap délelőtt egy harmincztagu cigánykaraván jött Berettyó-Ujfaluból Debreczenbe, hogy meglátogassák debreczeni testvéreiket. A csendőrség azonban udvariasan, de kereken visszautasította Ujfaluba a vendégsereget. — Mihók Imre kabai lakos részegségében felmetszette a karját, aztán nyakát akarta elvágni az éles késsel, de ebben a szándékában megakadályozták. — Toronyi Imre debreczeni tanyai gazda udvaráról pénteken éjjel négy hizott sertést hajtottak el. A csendőrség nyomokon van a tetteseknek.

* **Egyeken már lóhust esznek.** Nemrég reprodukáltuk az országos statisztikai hivatal közleményét, melynek adatai szerint a kivándorlók számarányára nézve Hajdumegye elől van az Alföld vármegyei között. Ezt a vészírt most egy másik követi, mely épen oly mértékben megdöbbenhet mindenkit, mert a hajdusági nép pusztulásáról, szegénységéről beszél. Az egyéki csendőrség közegészség elleni kihágás címén feljelentést tett Mészáros Péter ottani lakos ellen, aki tavaly ősz óta körülbelül tíz lebunkózott lónak a húsát adogatta el darabszám szerint olcsó áron. — A lakosság nagyrésze, mert pénze nincs és a lóhús olcsóbb a kenyéرنél is, *mohón kapkodta el a dügletes húst.* Némelyek már tavaly gondoltak a téli szükségére és *és befűstölték a húst, vagy kolbászt készítettek belőle.* A csendőrség több lakóház padlásán talált ilyen dolgokat, azután hulla- és csontmaradványokat. A jelentés azt is megmondja, hogy a méz- száros házatáján a lóvér s váladékai nagy fertőző lázt idéznek elő s főlé, hogy a lóhussal élők megbetegszenek. Ime, ez

a kép a teljes, az elretentő nyomorúság képe. Ajánljuk a fentieket közigazgatási hatóságaink figyelmébe.

* **Tegnap halottak.** Az anyakönyvi hivatalhoz tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Szigeti Dániel ev. ref. 16 napos; Nagy Erzsébet ev. ref. 17 éves és özv. Faragó Mihályné ev. ref. 81 éves.

* **A népkönyhára érkezett adományok kimutatása:** Timár ifjúság 20 kor., Iparos-kör mulatsága 10 kor., özv. Szabó Sándorné 6 kor., Kis István 3 kor. Debreczen, 1903 február 13. Szücs Kálmán főegyleti pénztárnok.

* **A Debreczeni Első Temetkezési Egylet** mint szövetkezet, mely Dobieczy Sándor országgyűlési képviselő ur mint védnök s dr. Király Péter mint igazgató s jogtanácsos ur felügyelete alatt áll, 1400 tag létszám mellett 200 koronát ad az elhalt egyleti tag temetésére, míg tagja kevesebb az 1400-nál, addig a létszámhoz aránylag szintén teljesít kifizetéseket, eddigelé 7 halottat fizetett ki. Felhívja tehát ezuttal is az igazgatóság a n. é. közönség b. figyelmét, hogy fenti egylettel minél tömegesebben pártolásba venni sziveskedjenek. Beiratkozni lehet Iklódy János egyleti igazgató Otmalom-utca 1-ső szám alatt s Varjas Gyula egyleti pénztárnok Piac- utca kosárkötő üzletében (Bika szálloda szemben).

* **Aradvidéki kitűnő ó-bor 1 liter** 32 kr. Magyarádi 4 éves ó-bor 1 liter 40 kr. Naponta friss széppességi és paprikás virstli. Valódi prágai sonka, főző- és tea vaj, esemege sajtok; továbbá olajos, páczolt és fűstölt halak, kitűnő vegyes gyümölcs lekvár 1 kiló 80 kr., házi szilva lekvár 1 kiló 28 kr. Tóth Kálmán esemege- és fűszer- üzletében.

* **Azonnal megtudható! Rác** Béla bankirodájában, mennyi kölcsönt kaphat birtokára, vagy házára. Törlesztéses kölcsönök 15—50 évre, hivatalnokoknak, nyugdíjasoknak kezes nélkül. Személyhiteli kölcsönügyekben, mint volt takarékpénztári könyvelő nagy jártassággal bír. Többféle tartozásoknak egy helyre convertálását is elvállalja. Ez ideig 24 pénzintézettel létesített összeköttetést. A felvett kölcsönügyeket, a legrövidebb idő alatt intézi el. Semmiféle tiszteltelődíjat el nem fogad, ha véletlenül a kölcsön megszerzése nem sikerülne. Iroda: Debreczen, Csapó-utca 12. szám, a hol bővebb magyarázat, ugyancsak bármilyen ügyekben is jó tanács, szives készséggel ingyen adatik.

* **Színházi és báli legyezők** Cresp de Chine Chiffon Mouslin, Liberté gázszalag minden színben legolesőbban beszerezhetők Bartha Kálmán üzletében.

* **A katonazenekar hangversenye.** A katonazenekar vasárnap este Márkus Jenő éttermében hangversenyt rendez.

* **Tőkepénzesek,** pénzeiket biztos helyre elhelyezhetik 6—8 százalékos kamatra Rác Béla bankirodája által Debreczen Csapó-utca 12. sz. Ugyanott kisebb-nagyobb földbirtokok, házak is vehetők.

* **Polgári takarékszövetkezet** (Piac-utca 83. sz. alatt), mely ez idén is 6 százalék osztalékot ad tagjainak, — ez uton értesíti a t. közönséget, hogy a most alakult VII. évtársulatba tagok még mindig mulasztási illeték nélkül léphetnek be. Kölcsönöket a f. VII. évtársulatra is folyósít.

* **Női ruha varrónő,** a ki Bécsben és Budapesten dolgozott, elfogad angol és francia divat szerint ruhakészítést. — Nográdi Sándorné Kossuth-utca 61. szám. Ugyanott tanuló leányok felvétetnek.

TAVIRATOK.

Érdekes látogatás a Házban.

Budapest, február 14. Pietro Montt a chilei köztársaság elnöke, ma délelőtt felesége kíséretében meglátogatta az új országházat és az őt kalauzoló Desseffy Arisztid előtt a látottak felett legnagyobb elragadtatásának kifejezést adott. Wilesek Frigyes gróf beszéde alatt a vendég megjelent a karzaton és rövid ideig nagy érdeklődéssel kísérte a magyar parlament tárgyalása menetét.

Györffy Gyula mandátuma.

Budapest, február 14. A képviselőházban ma vitatták Györffy Gyula dr. fellépését. Általános a vélemény, hogy megválasztása esetén újabb feljelentésre az összeférhetlenségi bizottság kénytelen lenne a mandátumot megsemmisíteni, mert a törvény e felett utólagosan rendelkezik. A összeférhetlenségéből eredő bejelentés nem a mandátum tartamára, hanem a ciklus tartamára vonatkozik és így a bejelentés újból megtehető. Ennek ellenében tudósítónk úgy értesül, hogy Györffy csak azért akarná a mandátumot elnyerni, mivel ezáltal a választók dokumentálnák azt, hogy ő mindenkor a választói érdekeit szemelőtt tartotta.

Háboru előtt.

Szófia, február 14. A bolgár kormány elhatározta, hogy a bulgáriai és macedon bizottságokat feloszlattja a macedon határon erős korlátokat fog katonai erővel felállítani. — A rendőrség az új folyamán letartóztatta Michajlovskyt, a Macedon-bizottság elnökét és Zonsev ezredes alelnököt és több vezérférfiut.

A kínai császárné halálhíre.

Pétervár, február 13. Az orosz táviró ügynökségnek azt jelentik Port Arthuról, hogy a kínai özvegy császárné haláláról szóló, külföldön terjesztett hírt Pekingben e hó 7-én hivatalosan megczáfolták. Ezen a napon az özvegy császárné diplomáciai testületét fogadta.

Debreczen és vidékén a legnagyobb új hangszerek készítői vállalata

KOMÁROMI M.

mindennemű hangszor készítő, főtér 41. sz. I. em. főtörszdevel szemben

czimbalom

legnagyobb raktára. Zongora vasszerkezettel, 10 évi jótállás, 3 havi ingyen tanítás Iskolai hegedű 6 koronától fejebb, finom mester hegedű 1000 koronáig, mindennemű hangszerekből nagy választék. Kitűnő, ta és kellemes hegedű és czimbalom burok és mindenféle alkatrészek.

Javításokat a legkomplikáltabb és felelősség mellett művészi szakértelemmel készítenek. — Hangolást elfogadok, régi hangszert veszek vagy eszerek.

A valódi parafa linoleum

rossz hővezető, tehát nem hideg, könnyen akarítható

kopása kisebb a grániténál.

Szoba padlókra!

Irodák és üzlethelyiségek részére!

Ebédő és előszobák bevonására!

Hivatalos helyiségek részére!

Mosdók elé!

Pénzintézetek részére!

megtekinthető, nagyválasztékban kapható

Bosznay J. és Társa,

új szőnyegházában,
Kossuth-utca 11. sz. Zádor-ház.

Őrizkedjünk az utánaotoktól.

Gerő József

vízvezeték, fürdőszoba, closetek, mosdóasztal stb. berendezési vállalata.
Debreczen, Hatvan-utca 18.

Ajánljuk mindennemű Rimburgi, Hollandi kreás és ezérna fonal váz-nainkat, valamint a világhírű Schroll-gyártmányu

első rendű chiffonokat,

csikos jegyű havasi váz-nakat, szépségi damast asztalneműeket, ágyhuzatokra való kanavászakat, zephireket és mindennemű

menyasszonyi kelengyék

összeállítását elvállaljuk a legjutányosabb határozott árak mellett, továbbá farsangi alkalmi ruhákra való fehér himzett és színes francia batizt ujdonságokat.

Tisztelettel

Jánossy József és Társa

Főtér, a nagy tőz-de mellett.

Legnagyobb élvezetet

nyújt a jó, fiam **GRAMOFON!**

Nem sérti a fül t!

5000 teljesea új lemez á frt 1 50 és frt 3. GRAMOFON frt 17.50—150. Portómentes szétküldés. Lemezeket kicserélünk. Árjegyzék ingyen és bérmentve. GRAMOFON automaták, nagy arányuak, vendéglők és kaszinók számára. Kedvező árszámítások. Kitűnően tartósak. Felveszünk minden javítást.

A német gramofon részvénytársaság egyedüli raktára:
Theodor Pichlernél, Wien, IX. Poroellangasse 25.

Gazdasági cikkek:

favillák, lapátok, taligák, kaszanyelek, gereblyék és különféle szerszámnyelek, ugymind kertü butorok jutányos árban haphatók:

Weisz és Társa cégénél
gazdasági faipar, Pécs Baranyamegye.

— Árjegyzék kívánatra bérmentve. —

KLYTHIA PUDER

a bőr ápolásához, az arcszín szépítésére finomítására. Legelegánsabb toilette-, bálü és szalon-puder, fehér, rózsaszín és sárga.

Vegyileg elemezve és jónak véleményezve Dr. Pohl J. cs. és kir. professor által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb köröktől minden adaghoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB,
cs. és kir. udvari toilette-szappauok és illatszerek gyára Bécsben.
Főraktár: Bécs, I., Wolzeille 3. Egy adag ára 1 frt. 20 kr.
Mégküldés utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett.
Kapható a legtöbb illatszerekkereskedésben, droguériában és gyógyszertárban.

DEBRECZENBEN, TÓTH BÉLA gyógyszertárban.

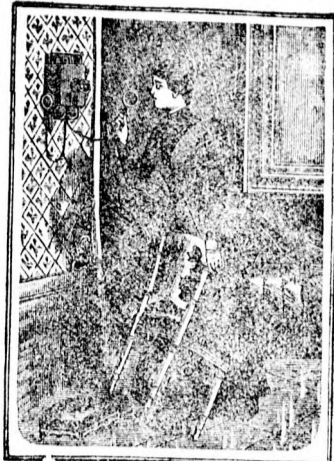
Itt az idő!

midőn a t. gazdálkodó uraknak jó
= búkköny, zab, köles =
atb vetőmagvakra szükségök lesz, mi
ezekkel különféle fajban szolgálhatunk.
Teljes tisztelettel
őzv. Weissenberg Jakabné és Fia
Tizenháromváros-utca 39.

Kiadó

3 szobás udvari lakás,
nagy kamarával és
tartozékaival Péterfia
19. szám Az udvarban.
jövü kü.

Debreczeni első mechanikai és elektro-technikai gépgyártási műhely és vállalat.

Villamos műszerek és felszerelések raktára

Földvári L.
Debreczen
Kosztuth-utca 1 szám alatt az udvarban.

Tur jelzők, pész-fár vészjelzők, lövőde jelzők, szálloda és kávéházi számjelzők, Telephonok és villamos házi esengők berendezését

másfélévi jótállás mellett, javítások és fél évi ingyen kezelés további kezelés jutányosan. — Előállít és javít saját műhelyében mindennemű a legfontosabb és legkomplicáltabb mechanikai, phisikai és elektrotechnikai ezikkeket ipari, kereskedelmi, tudományos iskolai, orvosi ezélokra, valamint villanyvilágítási berendezést. Szakszerű teljes gépberendezésem a legkomplicáltabb munkákra is alkalmas. Vidéki megrendelések gyorsan, soron kívül készítettnek.

Üzlethelyiség változás.

Van szerencsém értesíteni, hogy kályha- és vasbutor-raktáramat

Hatvan u. 2. sz. a. házamból Piacz utca 207. sz. városi bórházba (volt Mendelovits üzlethelyiség) a városi szökházzal szemben helyeztem át. Új berendezés alá kerülő raktáramban nemesak porcellán, vas és Meidinger rendszerű kályhákat, vasbutorokat, fürdőkádákat, jég szekrényeket és fényezett árukat tartok fenn dus választékban, de fel zerelem azt minden igényeket kielégítő konyhafelszerelésekkel, nickel és nickelirozott árukkal és vadászati ezikkekkal. Lőporelőrusítósom is ezen helyiségben lesz. Eddig tanusított bizalmáért és pártfogásáért hálas köszönetemnek kifejezést adva s kérve azokat a jövőre is részemre fenntartani, vagyok kiváló tisztelettel

Tóth Gyula, vaskereskedő.

A Debreczeni Kölcsönös Segélyző Egylet mint szövetkezet XIX-ik rendes közgyűlése

1903. évi február 22-én, d. e. 10 órakor, a városháza nagytanácstermében tartatik meg, melynek tárgysorozata a következő:

1. Igazgatósági jelentés a mult üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg számadások és a felszámoló XIV-ik, vagyis 1897-iki évtársulat vagyomérlegéaok betערjesztése.
3. A felszámoló-bizottság, valamint a felügyelő-bizottság jelentése és ezeknek kaposán a fölmentvény megadása az igazgatóság, felszámoló- és felügyelő-bizottság részére.
4. Az igazgatósági jelentésben foglalt indítványok fölötti határozathozatal.

5. A XV-ik, vagyis 1898 iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló bizottsági tag választása.
6. Az alapszabályok kibővítése, illetőleg módosítása.
7. A kilépő igazgatósági tagok és 5 felügyelő-bizottsági tag helyének betöltése.
8. Indítványok, (melyek a közgyűlés előtt 14 nappal az igazgatóságnál besdattak.)

Vagyon Mérleg Számla 1902 december 31-én.

Tartozik:

Pénztárkészslet 2242.39. Kötelezvények 5,001,355. Folyószámlán 4095.37. Felszerelések 5359 28. Ingatlanok 5018.30. Atmeneti tételek 2821.59. Összesen 5,020,891.93.

Követel:

XIV-XIX. évtársulat befizetése 4,301,731. XIV-XVII. évtársulat haszoneredménye 329,092.41. Atmeneti kamatok 24,976.84. Partalék alapok 99,957.17. Vegyesek 34,781.04. Nyereség mint egyenleg 230,353.47. Összesen 5,020,891.93.

Tagok és törzsbetétek 1902 ik évben belópet 3486 tag 21933 törzsbetéttel. 1902 év végén volt 8176 tag 9787 könyvre 70,439 t rzsbetéttel.

Kelt Debreczen, 1903. január 18-án tartott igazgatósági ülésből.

Simonffy Imre,
kir. tanácsos, elnök.

Veszteség és Nyereség Számla 1902 decz. 31-én.

Tartozik:

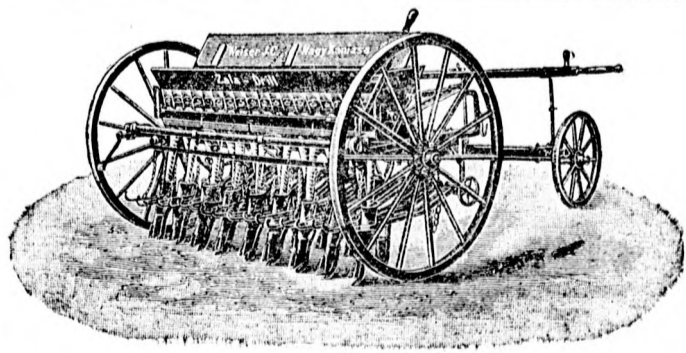
Tisztifizetések és üzlelköltségek 49,218.34. Adók 7545.88. Leírások 5848 19. Igazgatósági jelenléti díjak 16,705.94. Az alapok járuléka 8447.07. Nyereség mint egyenleg 230,353.47. Összesen 317,813 89.

Követel:

Kötvény és Számla kamatok 287,315.54. Illetékek 5131.03. Késedelmi álllérek 15,602.34. Beiratási díjak 8892.20. Vegyesek 877.78. Összesen 317,818.89.

Vadon Sándor,
jogtanácsos jegyző.

H a z a i g y á r t m á n y !

WEISER J. C.

GAZDASÁGI GÉPGYÁRA NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja egytetemes aczélekeit [ ] aczelgerendélylyel, első minőségű tömöraczel-kormányokkal. Kétvasu aczélekeit. Az egytetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajművelő ezközeit.

„ZALA-DRILL“ sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas, hazánk legjobb sorvető gépeit szab. kikapesolható kapcsuklyókkal. Homokos talajra a „ZALA DRILL“ különösen e ezélsra készített és kitünőnek bizonyult vetőszakkal lesz ellátva „PERFECTA“ meritőkorongos vetőgépeit leszállított ároz. — „PLANETT“ rendszerű lókapait. — „PLANETT“ rendszerű kézi tolókapait 2 kapakéssel 14 kor. töltőgetőtest külön 6 kor. — „HOLLINGSWORTH“ lógerblyóit, kukoriczamorzsóit, szecskó- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek és ezközők

Arjegyzék szívesen küldetik! — Raktár Debreczen: Főpiacz 43 sz. a Svetics ház udv. rán, a Dréher söresarnok mellett.

GELBMANN JÓZSEF,
Weiser J. C. gazdasági gépgyár képviselője.

H a z a i g y á r t m á n y !

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Leveleiben tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

"Rokonszenyvek" levele van.

"Őszi rúzsának" levél ment.

Kereslet.

Négy szobás lakást keresek májusra fess konyhával Bethlen-utca 6.

Május elsejére keresek központban 2 szobás butorozatlan tiszta garzon lakást. Redl Siegfried üzletvezetőség.

Eladás.

Az 1848-49 Szabadságharc története jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Boros Testvéreknél divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velenek a versenyben letező legolcsóbb árakban. Maradék féláron.

Pemetefü csukorka (Borsy-féle) 1 doboz 10 krajczár. Kapható: Borsy csukrázdába és Józsa és Jóna urak üzletében.

Világhírű Martelli Cognac Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár: Váray József kereskedésben, városi bérpalota.

Halkonzervek, valódi ementhali és minden fa csemege stb. friss, kapható ifj. Czegléy József üzletében.

Örvendetes dolog, hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint tősgyökeres magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerint, mo ern berendezésű gyáramban készült kitűnő párnai ibolya szappanomat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bir, a bőrt finomítja és üdíti. Rendkívül szelíd hatásánál fogva a legérzékenyebb arczbőrnek is nagy sikerrel használják. Minden külföldi szappant háttérbe szorit. 1 drb 80 fillér, 3 drb 2 korona 20 fillér. Készítője: Szabó Béla gyógyszerész, pipere-szappangyáros Miskolcon. Raktár k Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerertárban, Szent-Királyi Tivadar, Kálnai Lipót, Benyáts Emil és Kontsek Géza üzletében.

Tölgyfa szőlőkaró kapható míg a készlet tart Hegedüs Emil tűzifa raktárában nagyban és kieszinyben Miklós-utca 7. sz.

Eladó a belső Guton 50 hold, Paczon 22 hold és 14 hold, a b. ujjvárosi Bánáros kert alatt 5 hold s a Töglás kertben 2 nyilas föld. Értekezhetni Hatvan-utca 24 szám utcai lakás.

Ebédli és hálószoba butor egészen új, ugyanott egy jó karban levő pedálos cimbalom elköltözés miatt azonnal eladó. Czim a ki dóba.

700 darab tölgyfa, mely 2 éves vágás eladó Honvéd-utca 62.

Miután Tóth Sándor ur összes érmelléki nemesfeju borait átvettem, azt a mai naptól, kesibe és nagyon áruaitom Csikes Ferencz Lormérő, Késes-utca 47. szám.

Porcellán és üvegkereskedés, berendezéssel és bolthelyiséggel együtt, más vállalat miatt átadó. Czim a kiadóhivatalba.

Rákóczy utca 12. számú háznál 3 szoba, előszoba mellékhelyiségekkel álló földszinti utcai lakás istállóval együtt május hó 1-től kiadó. (Garzon huszártisztnak kiválóan alkalmas.

5 szobás új lakás kerttel, kiadó Péterfia-utca 23 szám.

Tiszta kezelt sámsoni bor, nem savanyu 22 kr. literje, Csapó-utca 39. sz.

Töglás-kert II. járás 17. számú ház, 1 nyilas földdel eladó.

Csillag-utca 93. z. ház b lthelyiséggel együtt eladó. Esetleg az egész udv r kiadó.

Ondódon a veréb dűllőben 4 és fél hold föld tanyával együtt eladó. Értekezhetni: Arany Andrásal az Ondódon (A tanya léckerítéssel van körülveve)

Kör-utca 5. számú ház kedvező feltételek mellett eladó.

Eladó 10 év óta fennálló, jó hírnevű mosodai üzlet -lutazás miatt. Czim e lap kiadóhivatalába.

Ajánlat.

Kiadó fűszer üzlet felszereléssel trafik és ital-mérési joggal Teleki-utca 17. szám alatt. Értekezhetni 3-ik ajtón az udvarban.

Szalongarnitúrák behuzását, divánokat, ruganyos, lőszőrös, afrikos madráczokat, kocsiüléseket jutányosan vállalom. Mun ámért jóvalva. Jámbor Zsigmond kárpitos, Csillag-utca 19. saját haz.

Vörösmarti-utca 1. szám 5 szoba, konyha, fürdőszoba, jó ivóvíz és mellékhelyiségekkel együtt május 1-től kiadó. Értekezhetni Török Bálint-utca 1. sz.

Harisnya fejelés jutányos áron elfagadtatik a nagytemplommal szemben lévő sirkoszoru üzletben.

Csók-utca 3. számú háznál egy lakosztály, mely áll két utcai, két udvari s egy tágas előszobából, továbbá konyha, kamara, pinze és padlás 1903. május 1-től kiadó, értekezhetni a háznál a tulajdonosnéval.

Hentes vagy mészárszéknek alkalmas helyiség kiadó Jókai-utca 15. sz.

Négy szobás utcai lakás, egész udvarral és mellékhelyiségekkel kiadó. Sziv-utca 6. sz.

Egy öt szobás lakás május 1-re kiadó. Domb-u. 4.

Monogram és egyéb himzést olcsón elvállal. Czim a kiadóban.

Jókai-u. 20. szám a 4 szobás utcai lakás hozzá tartozókkal május 1-re kiadó.

Három szoba, mind külön konyhával és kamarával, pinzevel a vaggongyár mellett levő szőlőbe kiadó. Értekezhetni: Kovács Sándor pavillonlak-tanya, Kartin.

Egy új fűszerüzlet felszereléssel, külön ital-mérési helyiséggel, ugyanott több rendbeli lakás márczius 1-re kiadó Jókai-utca 3. szám és Garai-utca 9. szám, új sarok épület. Értekezhetni: Tóth György nagyerdei kertészszel.

HÖLGYEIM!

kik ártalmatlan szerekekkel, úde, friss arczbőrt óhajtának, vásároljanak a Kun István gyógyszerész párisi Laboratoire cosmétique „Matilde“ magyarországi műlaboratoriumából Matild arczenőcsőt, erémet, szappant, poudert, melyeknek árát, ha nem használ, visszazadja a czim, minden csűrészavarárs nélkül. — Budapest: Törökknél, Debreczenben kapható: Tóth B-la ur gyógyszerertárban.

Hirdetés.

A néh Bslagh Mibály bagyatéka-hoz tartozó s a debreczeni vasuti állomáshoz közel eső téglagyár és az Érmelléken a vajdai hegyen jókarban levő szőlő (kitűnő pinzevel) szabad kézből eladó. Értekezhetni: dr. Kőrösi Kálmán ügyvédnél. Piacz-utca 71. szám alatt.

A gazdaközönség szives figyelmébe

Szándékunkban lévén a lenmagtermelést a lehetőséghez képest előmozdítani, hajlandóknak nyilatkozunk ezennel azon földbirtokosoknak, kik nagyobb területű földet lenmaggal óhajtának bevetni, a szükséges vetőmagot legkitűnőbb minőségben rendelkezésre bocsátani és esetleg a jövődő termés átvételére nézve velük megfelelő megállapodást létesíteni.

Megkereséseket sziveskedjenek debreczeni képviselőnkhez:

Holländer Adolf és Fia

urakhoz czimezve

Debreczen, Piacz-utca 28. szám.

Kohn Adolf és Társa
győrszigeti olajgyár.

Kovács Sándor

mérnöki irodája

Debreczenben, József

kir. herczeg-utca 13. sz.

Elvállalja a mérnöki foglalkozás körébe vágó mindennemű munkálatok tervezését, építés vezetését és felülvizsgálását.

Mindennemű műszaki kérdésben szakértői véleményt ad.